

Det kgl. Landhusholdningselskabs Generalforsamling

den 15de December 1880.

Overkammerherre, Lehnsgreve Holstein=Holsteinborg præfiderede og meddelte først, at til Præsident var gjenvalgt enstemmig med 120 Stemmer Professor B. S. Jørgensen.

Den styrende Præsident troede kun at udtale en Tanke, som vistnok laa Alle nær, naar han i Dagens Anledning udtalte en særlig Tak til Professor Jørgensen fra det kongelige Landhusholdningselskab. Prof. Jørgensen er vel nu efter Omgangsvalgene den yngste Præsident, men Alle vide jo, at han i Virkeligheden ikke blot er den ældste, men endogsaa har naaet det Maal, som ellers sjældent naaes, nemlig at kunne kaldes Jubilar. Det er nu 25 Aar siden, at Prof. Jørgensen første Gang blev valgt til Præsident for det kongelige Landhusholdningselskab, og der er i den mellemliggende Tid foregaaet en stor Udvikling i mange Retninger med Hensyn til Selskabets Virksomhed. Se vi tilbage paa Selskabets Virksomhed i Tiden før 1850, og sammenlignes den med Virksomheden i Nutiden, vil man se, at der i de forløbne Aar er foregaaet en saadan Forandring i denne Virksomhed, at man vistnok godt kan sige, at hvis nogen paa det førstnævnte Tidspunkt vilde have spaaet, at Selskabets Virksomhed vilde være saadan og saadan i 1880, vilde man have anseet det for vilde Fantasier. Tiden har imidlertid baaret os frem, og det er i Prof. Jørgensens Funktionsperiode som Præsident, at det er lykkedes at faa Sel-

skabet bragt op fra en hensygnende til en blomstrende Tilstand. I saa Henseende behøver Taleren vistnok kun at minde om, at der var en Periode, vistnok i Begyndelsen af Treferne, i hvilken Medlemstallet endogsaa næsten var gaaet ned til 50, medens det nu er nærved 1000; men der er ogsaa, siden Prof. Jørgensen første Gang blev valgt til Præsident, foregaaet et Omslag og gjort en Fremgang i vort Landbrugs Stilling, Forhold og Udvikling, som har stillet store Krav til Landhusholdningssekskabet. Det var her en Opgave at bevare det af det overleverede, som var værdifuldt og godt, og forene det med de Fordringer, som den nyere Tid med Rette stillede til Landhusholdningssekskabet's Virksomhed, og Taleren troer, at han tør udtale det Haab, at baade Medlemmer og Udenforstaaende skulle give Sekskabet det Studsmaal, at det efter bedste Evne har røgtet sit Hverv.

Se vi hen til Mejerivæsenet, da har dette i Prof. Jørgensen's Funktionsperiode, tallet være de enkelte dygtige Kræfter, som have grebet stærkt ind her, naaet en saadan Udvikling, at vi i dette Øjeblik med Hæder og Ære staa paa det store Verdensmarked. Der er stillet Krav med Hensyn til Samfærdselsmidlerne herhjemme og med Hensyn til Exportmidlerne; der er stillet Krav med Hensyn til Undersøgelsen i de forskjellige Retninger for at forebygge de Misligheder, som et stort Begjær af sig selv medfører; ja kort sagt, der er i en Mængde Retninger, som det her vilde være for vidtløftigt at anføre enkeltvis, stillet Krav og Fordringer til Sekskabet, hvilke det har været nødt til at opfylde, hvis det paa en ærlig Maade vilde hævde sin Plads. Og naar det nu saa nogenlunde er lykkes at røgte de forskjellige Hverv paa en tilfredsstillende Maade, skyldes Udførelsen deraf for en stor Del den Virksomhed, som har ligget i Prof. Jørgensen's Hænder. Han har som den, der er bosat her i Byen, altsaa ved Midtpunktet for Sekskabet's Administration, været den, som i alle Sager har maattet tage det første og vanskelige Stød af; han har trukket Hovedlæsset og udført Broderparten af Arbejdet; det skulle de andre Præsidenter med Beredvillighed erkjende. De saa Sagerne, naar de ere gaaede igjennem Prof. Jørgensen's Hænder og alt-

faa ere lagte tilrette. Denne Virksomhed fra Prof. Jørgensens Side har nu som sagt strakt sig gjennem et Tidrum af 25 Aar, og Taleren skal slutte, som han har begyndt, med at sige, at han troer kun at opfylde et Begjær og at tilfredsstille en Trang hos Selskabets Medlemmer, naar han her i Selskabets eget Lokale, ved dets Generalforsamling udtaler til Hr. Prof. Jørgensen Selskabets varmeste, hjerteligste og oprigtigste Tak for den Virksomhed, som i de forløbne 25 Aar er udfoldet fra hans Side. Der er paa denne Dag fra allerhøjeste Sted tilbøjet Prof. Jørgensen en hæderfuld Anerkjendelse; Selskabets Anerkjendelse kan kun faa Udtryk i Ord, men de Ord, som Taleren har udtalt til ham her, ere vistnok en Stadfæstelse af, hvad mange af Selskabets Medlemmer have følt Trang til, at der skulde udtales idag, og hermed vilde Taleren bringe Prof. Jørgensen Selskabets Hilsen og Tak, idet han tillige vilde udtale det Haab og Ønske, at Selskabet endnu i en Række af Aar maa kunne nævne ham som en af sine Præsidenter. (Samtlige Tilstedeværende tiltraadte Præsidentens Udtalelser ved at rejse sig).

Profesor Jørgensen maatte takke samtlige tilstedeværende Medlemmer og den ordførende Præsident for den smukke Maade, hvorpaa man har hædret ham. Virksomheden i Selskabet har altid haft noget særdeles tiltrækkende for ham; den har egentlig altid skaffet ham Glæde og kun meget sjældent foranlediget Vanskeligheder, som han har haft Grund til at beklage sig over. Aarsagen til, at Talerens Virksomhed i Selskabets Tjeneste har været ham en saadan Glæde, ligger dels i, at denne Virksomhed har interesseret ham, og dels i, at han har mødt Venlighed og Imødekommen hos Selskabets Medlemmer, saa at han har haft Let ved at arbejde sammen med dem. Da Taleren første Gang blev valgt til Præsident, blev ingen vistnok mere overrasket end han selv over, at Valget faldt paa ham; thi han havde ikke drømt om, at nogen skulde tænke paa ham, som da var en Mand i en yngre Alder; men naar han nu seer tilbage paa de foundne 25 Aar, i hvilke han 9 eller 10 Gange er bleven gjenvalgt til Præsident, da staaer denne Periode af hans Manddomsalder for

ham som et Tidsaffnit af hans Liv, paa hvilket han kun kan se tilbage med Glæde. Har Taleren i dette Tidsrum gjort nogen Nytte i Selskabets Tjeneste, har han ved sit Arbejde i Selskabets Tjeneste udrettet noget gavnligt, saa have ogsaa Resultaterne af hans Arbejde bragt ham fuld Tilfredsstillelse derfor, og herfor skyldte han Selskabets Medlemmer sin bedste Tak. —

Præsidenten. Til Medlemmer af Bestyrelsesraadet ere valgte:

a) ved almindelig Stemmegiøning:

Godsejer Ingerslev med 116 St.,

Kammerherre Neergaard til Svenstrup med 115 St.,

Højjægermester, Greve Ahlefeldt=Laurvigens til Brolykke med 114 St.,

Højjægermester, Greve Danneberg=Samsøe til Brattingborg med 114 St.,

Baron Wedell=Wedellsborg til Overdrevsgaarden med 98 St.,

Professor Barfoed med 93 St.,

Indenrigsminister Steel, der fratraadte efter Tur, havde frabedt sig Gjenvælg.

b) af Landbosforeningerne:

Thisted Amt: Proprietær Breinholt, Vestervig,

Aalborg — : Kammerherre Steel til Birkelse,

Odense — : Forpagter Langkilde, Rjørup,

Holbæk — : Godsejer Holm til Lerkensfelt,

Frederiksborg — : Propr. Barner til Mørdrupgaard.

Fra Hjørring Amt er der ikke modtaget nogen Meddelelse om, at der har fundet noget Valg Sted af et Medlem til Bestyrelsesraadet. Dette Amt vil derfor for Tiden ikke være repræsenteret i Selskabets Bestyrelse.

Til Revisor er valgt i Stedet for Etatsraad Carøe, der fratraadte efter Tur og ikke ønskede at modtage Gjenvælg, Grosserer A. E. Hjort, Kjøbenhavn, med 92 St.; til Medlem af Bestyrelsen for det under det kgl. Landhusholdningselskabs Vare-

tægt stillede „Fond til Landmænds Uddannelse“ er gjenvalgt Kammerraad Andersen, Frederiksberg, med 103 St.,

Bestyrelsesraadet har gjenvalgt til Medlem af Belønningsudvalget: Propr. Heide, og til Medlem af Bogudvalget: Forpagter Bokelmann.

Selskabets Medlemstal var ved Aarets Begyndelse 914; i Juni Maaned tiltraadte 25 Medlemmer og i December Maaned 26; i Aarets Løb har der imidlertid været en Afgang af 26 Medlemmer, saa at Medlemstallet i Djebliffet er 939.

Bestyrelsen har godtjendt det reviderede Regnskab for 1879—80 og meddelt Regnskabsførerne Decharge derfor. Et Par af Revisionen stillede Forslag, vedrørende Regnskabets Afsættelse for Fremtiden, ere tiltraadte af Præsidiet.

Blandt de Meddelelser, som skulle gjøres Generalforsamlingen er den, at Prof. Segelcke har frattraadt sin Virksomhed ved Selskabet. Det er væsentlig ved Professorens Virksomhed, at vort Mejeri-væsen er bragt til det Højdepunkt, hvorpaa det nu staaer, og som har sat os i Stand til at kunne udholde den store Konkurrence med Udlandet, som nutildags gjør sig gjældende. Taleren skulde benytte den her givne Lejlighed til at udtale en Tak til Prof. Segelcke for de 20 Aar, i hvilke han har virket i Forbindelse med Selskabet, og han vilde tillige udtale det Haab, at denne Samvirken ikke var afbrudt for bestandig, men at den ved given Lejlighed vilde kunne fortsættes, og at der da som hidtil vilde blive handlet i god Forstaaelse fra begge Sider.

Husdyrbrugskonjulent Jesen har besværet seet sig nødsaget til i Vinter at opholde sig i Syden. Umiddelbart inden sin Afrejse aflagde han for Bestyrelsesraadet, der var samlet i Oktober, en Beretning om Selskabets Virksomhed for Husdyrbrugets Fremme i det forløbne Aar. Foruden at have holdt Foredrag i Landboforeninger og sørget for Anbringelsen af Fodermesterlærlinger og Indførelse af Stambøger paa Steder, hvor Forholdene egnede sig dertil, har han særlig assisteret Selskabet ved at indsamle Materiale og afgive udførlige Betænkninger om flere vigtige Forhold vedrørende vort Husdyrbrug, hvilke vilde blive refererede i

det følgende. Ifølge Røgenes Erklæring bør han først efter Udløbet af Maj Maaned næste Aar vende her tilbage, men han vil da forhaabentlig være saa restitueret, at han atter med nogenlunde fuld Kraft vil kunne optage sin Virksomhed under Selskabet. Hvad der hidtil er fremkommet fra Hr. Jessen har været af en saadan Beskaffenhed, at Selskabet vilde have Grund til i høj Grad at beklage, om hans Virksomhed ved Selskabet skulde blive afbrudt.

Som meddelt paa forrige Generalforsamling havde Præsidiets overdraget Kammerraad Andersen at gjøre Udtag af de vigtigste Aktstykker vedrørende Selskabets Historie. Dette Arbejde, som er af et ikke ringe Omfang, er nu fuldenendt efter at have medtaget halvoandet Aar, og man maa udtale sin Anerkjendelse af den Omhyggelighed og Interesse, hvormed det er udført. Stoffet er fordelt i Mapper, saa at der i hver af disse er samlet alt vedrørende en enkelt Virksomhedsgren (s. Ex. Lærlingeinstitutionen, Dræning, Engvanding, Husdyrbruget, Mejeri-væsenet, udgivne Skrifter o. s. v.) under Selskabet i dets lange Virketid. Dette Arbejde vil ved fremtidige Beslutninger være en god Oplysningskilde om tidligere Virksomhed. Det er tilgængeligt paa Selskabets Kontor, men udlaanes ikke.

Et Emne, som har beskjæftiget vor Tid i høj Grad, og med Hensyn til hvilket der er indkommet indtrængende Forestillinger til Selskabet, er Udførselsforholdene, særlig til England, og det ikke blot med Hensyn til Kreaturer, men ogsaa med Hensyn til Smør. Denne Sag har, inden den kom til Selskabet, været behandlet af et større Antal Mænd, som have Kjendskab hertil, og Landhusholdnings-selskabets Bestyrelse har troet, at Sagen var af saa stor Betydning, at der var Anledning til at vise den en ganske særlig Opmærksomhed. Den blev overgivet til Selskabets Konsulent i Husdyrbrug med Opfordring til at afgive Betænkning over den, og en saadan er ogsaa kommen fra ham. Denne Betænkning kan imidlertid ikke offentliggøres paa sædvanlig Maade, men da den er af stor Interesse, har Præsidiets troet at burde imødekomme et Ønske hos Selskabets Medlemmer om at blive bekendt med den ved at lade den trykke

som Manuskript og omdele til Medlemmerne; men det følger naturligvis af sig selv, at den, da den betegnes som Manuskript, ogsaa maa behandles derefter.

Af denne Betænkning, som er udarbejdet med stor Omhu og Nøjagtighed, skal Taleren fremdrage enkelte Momenter, af hvilke det ikke vil være vanskeligt at danne sig et klart Overblik over, hvorledes Forholdene ere. Først omtales den Betydning, som Kreaturtrafikken har, og der anføres da, at den alene for Jyllands Vedkommende kan anslaaes til mellem 60,000 og 68,000 Str. Hornkvæg, mellem 30,000 og 45,000 Faar og mellem 120,000 og 140,000 Svin. Dernæst sammenlignes Jernbanetaxterne for Befordring af Kreaturer paa de danske Statsbaner med de tilsvarende Taxter paa nogle andre Landes Baner, og da navnlig saadanne Landes Baner, paa hvilke sliq Transport finder hyppig Sted; derved fremkommer nogle ganske mærkelige Resultater. Sammenlignes saaledes de danske Taxter med de belgiske, vil man se, at med Undtagelse af Taxten for Forsendelsen af et enkelt Kreatur, ere de danske Taxter højere end de belgiske, særlig for længere Afstande, f. Ex. 6 à 8 Mile, endog meget højere. Dette gjælder imidlertid kun for de store Kreaturer; for Smaakreaturer (Faar og Svin) er Forholdet et andet. Sammenlignes de gennemgaaende Taxter paa de danske Statsbaner og Altona—Kieler-Banen, da viser det sig, at Kreaturer i Bogvognladninger fra Jylland forsendes fra de enkelte Steder noget under eller noget over 20 pCt. billigere til Altona end til en Udførselshavn; alt naturligvis med tilbørlig Hensyntagen til Vej længden. Da det imidlertid nærmest er magre Kreaturer, der forsendes til Hertugdømmerne, er altsaa denne Trafik begunstiget i Sammenligning med Transporten af fedt Kvæg til en Udførselshavn.

Med Hensyn til Fragten paa de enkelte Strækninger af de danske Statsbaner er der ogsaa blevet anstillet Sammenligning. Taleren har tidligere haft Lejlighed til paa andet Sted, nemlig i Folkethinget, lige overfor Regjeringen at fremhæve enkelte Punkter af denne Sammenligning, af hvilken det f. Ex. fremgaaer, at en Bogvognladning pr. løbende Mil koster:

fra Randers til Bamdrup . .	1,68 Kr.,
— Struer — Aarhus . . .	2,07 —,
— Struer — Esbjerg . . .	2,48 —,

og som Middeltart af de svenske Stationer:

til Bamdrup	1,81 Kr.,
— Aarhus	2,12 —,
— Esbjerg	2,34 —,

Transporten til Esbjerg er saaledes stedse den dyreste.

Betankningen gaaer derpaa over til at anstille en Sammenligning mellem Havneudgifterne i Esbjerg, Frederikshavn, Aarhus og Tønning. For et Skib som „Niberhus“ (417 Reg. Tons) beløbe disse sig til

i Frederikshavn . .	164 Kr.,
— Esbjerg	257 —,
— Tønning	252 —,

For det sidstnævnte Steds Vedkommende ere de dog om Vinteren noget større, nemlig 306 Kr.

Endelig er der foretaget en meget indgaaende Undersøgelse af Omkostningerne ved Forsendelsen af Kreaturer fra danske Havne og fra Tønning til England, samt af Salgs- og Markedsomkostninger dersteds. Resultatet af denne Undersøgelse er, at Udgifterne ved Forsendelsen og Salget af en Stud ere:

fra Tønning—London	30,63 Kr.,
— Kjøbenhavn—Newcastle	32,15 —,
— Esbjerg—London	36,77 —.

Man faaer altsaa ud, at uagtet Vejen over Esbjerg er kortere end en hvilkensomhelst af de andre Veje, er dog Forsendelsen over denne Havn den dyreste. Det er en Selvsølge, at der til Grund for Beregningen er lagt den sædvanlige Tart for Forsendelsen af Kreaturer fra Kjøbenhavn og ikke den undtagelsesvis lave Fragt, vi nys have haft formedelt Konkurrencen. Af de forstjellige Misforhold, der fremkomme, skal nævnes, at det er billigere at forsende Kreaturer fra Odense over Aarhus til England end over Esbjerg.

Af alt, hvad der er fremsat, synes det at fremgaa, at her er der Forhold, som fortjene at tages under nøjeste Overvejelse, da de i høj Grad indvirke paa hele vor Produktion. Præsidenten har derfor ogsaa troet, at det var en Pligt for det at fremsætte Sagen saa klart som muligt, og det har det gjort. Ogsaa lige over for Regjeringen er der som før nævnt fremdraget forskellige Momenter af denne Sag, men Regjeringen har ikke anset Sagen for at være af den Besskaffenhed, at den burde gribe ind. Sagen er altsaa derved lagt i Selskabets Hænder, og skjøndt Taleren ikke i dette Øjeblik kan sige, hvad Selskabet vil foretage sig i den, kan han dog udtale som afgjort, at Sagen ikke skal blive lagt paa Hylben, men blive behandlet med al den Omhu, den fortjener. Om og hvorvidt det vil lykkes at bringe den til en ønskelig Afslutning, er en anden Sag, men som sagt, Sagen skal blive taget under Behandling, og den udførlige Betænkning blive tilstillet samtlige Medlemmer; de ville da kunne gjøre sig fuldstændig bekendte med den, forinden man kommer til at forhandle videre om den. —

De følgende Nummere paa Dagsordenen bleve med en enkelt Undtagelse refererede af Sekretæren.

„Indstilling til Regjeringen om Sitringsforanstaltninger mod smitsomme Sygdomme blandt Husdyrene.“ Allerede engang tidligere, nemlig i Foraaret 1877, strax efter Mødet i Aarhus, har Selskabets Bestyrelse henvendt sig til Regjeringen med et Andragende om en Forøgelse af det officielle Veterinærtilsyn. Det Maal, man den Gang nærmest havde for Øje, var at sikre Landet mod den overhængende Fare, som da var tilstede for en uhindret Kvægsindførsel i England. De Midler, som Selskabet den Gang i sit Andragende antydede for at afværge den truende Fare, vare for det første et stærket Tilsyn med Markederne, Fællederne og Dyrstuerne, dernæst Ansættelse af en statsbestiftet Dyrslæge i Udførselshavnene og endelig en samlet Ledelse af de stedlige Tilsyn. Faren fjernedes den Gang for Danmarks Bedkommende, om end ved andre Midler end ved at gaa Lovgivningsvejen, men Landmændene have siden den Tid følt — og det er oftere kommet frem dels

ved Møderne i Selskabet og dels ved Møderne ude omkring i Landboforeningerne — Frygt for, at man let ved et eller andet Uheld skulde forspilde den Fordel, som er opnaaet, og da der i sidste Foraar kom Efterretning om, at den ondartede Lungesygge skulde være optraadt paa Fyen, kom der stærk Bevægelse i Landbofredsene. Det Selskab, der var nærmest ved Stedet, hvor Sygdommen var optraadt, nemlig Fyens Stifts patriotiske Selskab, følte sig naturlig kaldet til at tage Sagen under Behandling; det nebfatte en Komite, som udarbejdede Forslag til Vændringer i vor Lovgivning, dels gaaende ud paa at betrygge mod Indførelsen af ondartet, smitsom Lungesygge, og dels gaaende ud paa at skaffe Betryggelse for, at Sygdommen, hvor den engang var kommen frem, hurtigst muligt blev stampet ud. Komitebetænkningen og Forslagene sendte Fyens Stifts patriotiske Selskab til det kongelige Landhusholdningselskab og anmodede det om at tage sig af Sagen. Landhusholdningselskabet, der ikke havde tabt denne Sag af Syne, siden den sidst var for, fandt nu, efter alt hvad der var fremkommet fra Fyen, Anledning til at tage den op paany, men mente ikke, at det var rigtigt at gaa ind paa en nærmere Drøftelse af de foreslaaede Vændringer, eftersom dertil vilde udfordres et saadant Kjendskab til vor temmelig komplicerede Veterinærlovgivning, som kun kan ventes at være tilstede hos de veterinære Autoriteter; derimod maatte Selskabet betragte Ansættelsen af Embedsdyrlæger som det første og vigtigste Skridt til Sagens Ordning, da der kun derved kunde etableres et saadant aktivt Tilsyn med vor Husdyrbestand, at der kunde være en hurtig, sikker og sagkyndig Ledelse af de Foranstaltninger, som burde iværksættes i Tilfælde af Udbrud af smitsomme Sygdomme. Præsidiumet indgik derfor til Regjeringen med en Indstilling, i hvilken man først henviste til de Erfaringer, der vare indhøstede paa Fyen ved Nedslagningen i Foraaret, hvilken Nedslagning først affluttedes én Maaned efter Sygdommens Optraeden. Selskabets Konsulent i Husdyrbrug havde været paa Stedet og skaffet sig Oplysninger angaaende denne Sag og senere afgivet en Betænkning over den. Dernæst støttede Indstillingen sig til en almindelig Betragtning af vore Veterinærforhold, og

endelig paavistes der de Sitringsforanstaltninger, som i lignende Netninger ere gennemførte fra Statens Side i andre Lande, som f. Ex. vore Nabolande Sverige og Tyskland samt i Belgien. Paa Basis heraf gik Præsidiets Indstilling til Regjeringen ud paa, at der indføres et aktivt, sagkyndigt Tilsyn, dels ved

- 1) at der ansættes og lønnes Embedsdyrlæger eller Distriktsdyrlæger, som ere i Besiddelse af et nøje Kjendskab til de smitsomme Sygdomme blandt Husdyrene, og hvem det paahviler som en Embedspligt, hver i sit Distrikt af passende Omfang, at føre Tilsyn med Sundhedstilstanden, og dels ved
- 2) at der under Indenrigsministeriet ansættes en overordnet Veterinærhyfikus, der har den samlede Ledelse af de stedlige Tilsyn og særlig Funktionsmyndighed i Tilfælde af ondartet, smitsom Sygdom.

Paa denne Indstilling, som indsendtes til Regjeringen i Efteraaret, har Selskabet — som naturligt er — endnu ikke modtaget noget Svar, saaledes at det ikke, i alt Fald ikke officielt, har Kundskab om, hvorvidt Regjeringen finder Anledning til at imødekomme de Ønsker, som Præsidiat har fremsat i bestemt Form. —

„Henvendelse til Regjeringen om Understøttelse til at anvende Konsulenter i Agrikulturkemi og Plante-kultur.“ For hvert Aar bliver det mere og mere nødvendigt, at der søges knyttet Mænd til Landbruget, som, udrustede med den nødvendige Fordannelse, kunne anvende al deres Tid og Kraft paa hver for sit specielle Fags Vedkommende, at samle og sammenarbejde Resultaterne af de videnskabelige Undersøgelser og af de praktiske Erfaringer saa vel i Indland som i Udland, og derefter gennem Skrift og Tale og ved privat Vejledning gjøre disse Resultater tilgængelige og nyttige for det danske Landbrug. Hvad her er udtalt, er jo kun den Plan, som Landhusholdnings-selskabet har fulgt allerede i lang Tid, og som førte det til for 20 Aar siden at ansætte en Konsulent i Mejeribrug, da en Udvikling af dette i særlig Grad vilde bidrage til at løfte Husdyravlens og derved Jordbrugets. Dette Skridt efterfulgtes i 1876 af Ansættelsen af en Konsulent i Husdyrbrug, og Præsidiat har nu meent, at

Tiden var kommen, da der maatte gaaes et Skridt videre, og da navnlig dertil, at der ansattes Konsulenter i Agrikulturkemi og Plantekultur.

Spvad først Agrikulturkemi angaaer, da bliver den Nar for Nar et mere og mere omfangsrigt Fag; den er ikke længere en ubetydelig Sidegren af hele den kemiske Viden, men saa omfattende, at den i og for sig alene kræver en Mand's hele Virkekraft. Det er derfor nødvendigt, naar der skal følges med, at der ansattes en Mand, som kan yde Raad og Vejledning paa dette for Landmanden vigtige Omraade, og i Henvendelsen til Regjeringen henvises der ogsaa til, at andre Landes større Landbrugs-selskaber allerede for en Række af Nar tilbage have erkjendt Nødvendigheden af at have en Konsulent i Agrikulturkemi, og det behøver vistnok næppe at nævnes, at enkelte af disse Konsulenter have udfoldet en Virksomhed paa Agrikulturkemiens Omraade, som har faaet Betydning langt ud over vedkommende Lands egne Grænser.

Spvad dernæst Plantekulturen angaaer, da har denne Videnskab ogsaa i de senere Nar stærkt tildraget sig Landmændenes Opmærksomhed; man arbejder sig jo mere og mere bort fra den tidligere, væsentlig extensive Kultur og kræver nu meget mere Hensyntagen til Kvaliteten end forhen. Græsmarkens Behandling, Rodfrugtdyrkning, Valget af de rette Varieteter og Kjendskab til Plantesygdomme er noget, der er blevet Gjenstand for stor Opmærksomhed fra Landmændenes Side, og der trænges derfor ogsaa paa dette Omraade — saafremt vi ikke skulle udsætte os for en langsom Udvikling eller for Tab formedelst Stufferser og Fejlgreb — til en Mand, der helt og udelt kan ofre sin Tid og sine Kræfter paa at samle og sammenarbejde alle saa vel ad videnskabelig som ad praktisk Vej i Indland og i Udland indvundne Resultater og gjøre dem tilgængelige for den praktiske Landmand.

I begge de nævnte Retninger er der altsaa en saa vidt Mark for Forbedringer og Fremskridt, at det som nævnt vilde være meget heldigt for vort Jordbrug, om der kunde blive ansat en Konsulent i hver Retning, men da disse Raad og Vejledning — ligesom Selskabets Raad og Vejledning ellers — ikke skulde være begrænset

til Selskabets Medlemmer alene, men skulde stilles til fri Raadighed for enhver dansk Landmand, og da tilmed den samtidige Ansættelse af 2 Konsulenter vilde medføre større Bekostning for Selskabet, end det vilde være i Stand til at bære, naar det ikke skulde gaa ud over de andre Grene af den Virksomhed, som Selskabet hidtil har varetaget, henvendte Selskabet sig til Regjeringen med et Andragende om af Statskassen at erholde en Understøttelse til Ansættelsen af en Konsulent i Agrikulturkemi og en Konsulent i Plankultur af henholdsvis 3,000 Kr. og 2,000 Kr. Paa denne Henvendelse er der ikke modtaget noget direkte Svar fra Regjeringen, men dens Stilling til Sagen fremgaaer tydelig deraf, at den har fundet sig opfordret til paa det Rigsdagen forelagte Finantslovsforslag at foreslaa de nævnte Summer bevilgede i de nævnte Djemed. —

„Henvendelse til Regjeringen om Understøttelse til at kontrollere de i Handelen gaaende Gjødnings- og Foderstoffer,“ og „Foreløbige Kontrolundersøgelser i den forløbne Sommer med Gjødnings- og Foderstoffer ved Laboratoriebestyrer Stein“. Det er Maribo Amts økonomiske Selskab, der har sat Sagen angaaende Kontrol med Gjødnings- og Foderstoffer i Bevægelse, men den har siden den Tid undergaaet en udførlig Behandling, thi det stillede Forslag gik ud paa, at man her i Landet, ligesom det er skeet mange Steder i Udlandet, skulde søge at formaa Regjeringen til at bære nogle af de Udgifter, som Benyttelsen af Analysen, dette vigtige Hjælpe-middel i Agerbrugets Tjeneste, vilde medføre. Selskabet har imidlertid ikke meent at burde gjøre nogen Indstilling i den Retning, efterfom det jo maatte antages, at der ikke her i Landet vilde kunne vindes Stemning for, at der ydes en enkelt Klasse af Landets Borgere en saadan særlig Begunstigelse. Paa den anden Side maatte det imidlertid ogsaa fuldt ud erkjendes, at det har en ikke ringe Betydning for Nationalformuen, om der for de store Summer, der her er Tale om — der udgives nemlig aarlig til kunstig Gjødning og Foderstoffer mindst 10 à 20 Millioner Kr. — erholdes fuldt Bederlag eller ej. Det er jo nemlig en bekjendt Sag,

at der let kan ske Bedrageri netop med disse Varer, uden at den Ukyndige er i Stand til ved det blotte Stjøn at opdage dem. Præsidiets henledele derfor, idet det mente, at det ikke kunde være Staten ligegyldigt, om det Kvantum Gjødnings- og Foderstoffer, der aarlig cirkulerer paa Markedet, er mer eller mindre godt, Regjeringens Opmærksomhed paa Usikkerheden af, at der etableres en Kontrol med vort Gjødnings- og Fodermarked. Denne Foranstaltning tænkte da ikke udført saaledes, at den skulde komme den enkelte Borger til Nytte paa den Maade, at han skulde kunne indsende Prøver af sit Gjødnings- og Foderstof og faa dem analyserede for en billig Betaling, men derimod saaledes, at der indsamledes Prøver af de Partier, der salbødes paa Markedet, hvilke Prøver da skulde analyseres. Derved vilde man faa et Middel i Hænde til at afføre de Bedragerier, som maatte finde Sted paa dette Marked. I sin Henvendelse til Regjeringen tilbød Selskabet, at det, saafremt Regjeringen maatte ønske det, vilde organisere denne Kontrol, lade den udføre og afholde alle med Ledelsen deraf forbundne Udgifter, naar Regjeringen til Dækning af Udgifterne ved selve Analyserne vilde stille en Sum af indtil 3000 Kr. aarlig til Selskabets Raadighed. Paa denne Henvendelse fra Selskabet til Regjeringen har Selskabet erholdt et afflaaende Svar, som motiveres saaledes: Da Landmændene hver især have Midler i Hænde til at sikre sig mod Forfalskninger, enten ved selv at lade analysere ligesom Forbrugere af andre kemiske Produkter, eller ved at indtræde i en af de mange Gjødningsforeninger, og da desuden en stor Del Fabrikanter, i alt Fald de større her i Landet, tilbyde deres Fabrikata garanterede efter Analyse af et herværende anseet kemisk Laboratorium, har Regjeringen ikke ment at kunne imødekomme Selskabets Henvendelse, og det faa meget mindre som den ikke kan erkjende, at der fra Landbrugets Side haves noget Netfærdigheds- eller Villighedskrav paa, at Staten skulde yde Bidrag til Indretning af en særlig Kontrol med Salg af kunstige Gjødnings- og Foderstoffer.

Den nævnte Henvendelse fra Selskabet blev indgivet ifjor Vinter, og i Foraaret, nemlig den 26de April, inden der endnu

var kommet Svar fra Ministeriet, stillede Selskabet et Beløb af 500 Kr. til Laboratoriebestyrelsen Steins Raadighed, for at han kunde foranstalte indsamlet og undersøgt Prøver af Gjødnings- og Foderstoffer, dels garanterede og dels ikke, for derved at yde et Bidrag til Rigtigheden af Præsidiets Opfattelse af Ønskeligheden af, at der udøves en Kontrol med kunstig Gjødning og Foder, hvad enten det skeer ved Regjeringens Medvirksomhed eller ad anden Vej. Hr. Stein fik imidlertid Opfordringen for sent, til at han kunde foretage en Indsamling og Undersøgelse af de nævnte Stoffer til Foraarsbrug, hvorfor det er blevet Gjødnings- og Foderstoffer til Efteraarsbrug, han har undersøgt. Undersøgelserne ere imidlertid endnu ikke afsluttede, men han har tilstillet Selskabet en foreløbig Beretning angaaende Undersøgelsen af 20 Prøver af Gjødningsstoffer og 17 Prøver af Foderstoffer. Af denne Beretning fremgaaer det, at medens Foderstofferne have vist sig i det væsentlige at være af upaaklagelig Kvalitet, har det modsatte været Tilfældet med Gjødningsstofferne. 13 af disse vare Superfosfater, og deraf havde omtrent Halvdelen 11—19 % for lidt af det garanterede Indhold af Fosforsyre; 6 Prøver vare sur fosforsur Kalk, og deraf vare 4, altsaa $\frac{2}{3}$ af Prøverne, i Værdi 6—11 % under Salgsprisen, og navnlig havde de et mindre Indhold af Kvalstof, end der skulde være. En Prøve derimod af norsk Fiskeguano svarede godt til det, der var garanteret, eller rettere havde endog saa et Overskud. Præsidiets Formodning om, at en Kontrol vilde kunne skaffe Oplysninger tilveje, har altsaa stadfæstet sig, thi selv om man ikke kan sige, at vort Foder- og Gjødningsmarked i det Hele taget er slemt belempret med Forsalfkninger, saa findes der dog meget misligt, som stærkt maa opfordre til at have Opmærksomheden henvendt paa denne Sag. Det maa derfor vedblivende ansees ønskeligt, at der etableres en saadan Kontrol, hvad enten det saa skeer fra Regjeringens Side eller ad anden Vej.

Jægermester Friis (Duelund) forekommer det, at Gjødningsforeningerne saavel i Jylland som paa Øerne ere en tilstrækkelig Garanti for Godheden af de Gjødningsstoffer, der kjøbes ved deres Mellemkomst, og alle Landmænd vilde altsaa kunne sikre sig god

Gjødning, naar de vilde benytte disse Foreninger. Hvad Foderstofferne angaaer, da har Landmandsforeningen i Jylland til Indkjøb af kunstig Gjødning paatænkt, til Støtte for den solide Handel, at iværksætte en Foderstofkontrol for Landmænd i Jylland, og man har tænkt sig følgende Fremgangsmaade: Foreningen vil søge at formaa Kjøbmand i Jylland til at underkaste sig Foreningens Kontrol, og efterhaanden som Tilbud derom modtages, depouneres Foreningens Sluttedler — 3 til hvert Nummer — hos disse. Sælgeren lader for sin Regning hos Stein tage en Hovedanalyse af det Parti, som han tilbyder at sælge efter Foreningens Slutteddel. Ved Handel leverer Sælgeren da Kjøberen et Exemplar af Sluttedlen; et Exemplar, ledsaget af en af Sælger og Kjøber i Forening udtagen Prøve af den solgte Vare, sendes til Kontrollen, og det 3die Exemplar beholder Sælgeren. Udgiften til Kontrollen vil næppe blive stor, da det vil ligge i Sagens Natur, at det ikke en af 20 Gange vil være nødvendigt at foretage en kemisk Analyse for at komme til Erkjendelse af, om Prøven svarer til det garanterede Indhold; det vil i Regelen kunne afgjøres ad mikroskopisk Vej. Om man nu vil faa Kjøbmand og Landmænd til at gaa ind herpaa, staaer uafgjort hen, men Landmandsforeningen har meent, at den maaske ad den Vej kunde række Landmændene en hjælpsom Haand.

Statsraad Tesdorpf. Det er jo en meget nyttig Foranstaltning, som Foreningerne for Indkjøb af kunstig Gjødning have iværksat, og som vedkommende Forening paatænker at iværksætte for Jyllands Vedkommende angaaende Foderstoffer, men det er dog et Spørgsmaal, om den nuværende Kontrol ogsaa kan ansees fuldkommen tilstrækkelig Landet rundt. De af Hr. Stein forelagte Resultater af Undersøgelsen af forskjellige Prøver, som han har forskaffet sig ved Hjælp af Landbrugskonsulenter, Mejeriasistenter og private Mænd rundt omkring i Landet, vise jo, at der for de fleste Stoffers Vedkommende er en Forskjel mellem, hvad der bliver tilbudt, og hvad vedkommende Stof i Virkeligheden indeholder, og for Landmanden er det jo af allerstørste Bigtighed, at et saa kostbart Stof som kunstig Gjødning ogsaa uomtvistelig har det Indhold, som er lovet; thi selv om der

ikke nu, som vi tidligere have havt Exempler paa, skeer Bedragerier af kolossal Natur, saa ville dog allerede saadanne Afvigelser som de, der her ere nævnte, have en saadan Betydning for Landmanden, at han, naar han regner rigtig, og dertil er han stærkt opfordret i dette Tilfælde, meget maa ønske en Kontrol med disse Stoffer. Man maa tillige her hufte paa, at det ikke alene er de store Jordbrugere, der bruge kunstig Gjødning, ogsaa de mindre Jordbrugere, Gaardmændene, benytte den og i stedse større og større Grad, og de købe den ikke hos Fabrikterne, men hos de Handlende omkring i Provinserne, og hos dem er det jo, at de undersøgte Prøver ere indkjøbte. Taleren, der kjober kunstig Gjødning efter en meget stor Maalestok, kjober den efter Indhold, procentvis; han siger nemlig til sin Leverandør: Det og det bliver der betalt for det og det Indhold, og Prøver af mange forskjellige Sække blive indsendte til Hr. Steins Laboratorium, hvor de blive undersøgte og Betalingen derefter bestemt. Det er imidlertid saa Jordbrugere, der benytte den Tilladelse, de have, til at lade Gjødningen undersøge; de stole i Regelen paa, hvad der tilsiges. For Taleren staaer det derfor klart, at en nøjagtig Undersøgelse af et af de kostbareste Stoffer, som Jordbrugerne kjober, vil være aldeles nødvendig. Taleren har gjentagne Gange talt med Ministeren om Sagen og har søgt gjennem Exempler, tagne fra Talerens egen Erfaringskreds, at overbevise Ministeren om Vigtigheden af en saadan Kontrol.

Forpagter Bokelmann. Det lyder meget stort med disse 11—19 pCt., men naar man reducerer det til Deficitet i 100 Pd. Gjødning, bliver det kun 1—2 pCt. Følgelig troer Taleren, at der altid vil være en lille Svingning med Hensyn til Indholdet, og de Handlende ere jo i Regelen ogsaa meget villige til at erstatte, hvad der mangler. Det er vistnok helt umuligt, navnlig i Efteraarstiden, at kunne garantere saa bestemt, at der ikke skulde kunne blive en Forffjel af 1 pCt. eller lidt derover. Det kan jo ske ved, at Gjødningen tager Skade ved Fugtighed under Transporten tilføs. Hvad det angaaer at kjober efter Procent, da er, saa vidt Taleren ved, alle Gjødningsforeningerne gaaet over til at kjober

paa den Maade, og hvad endelig angaaer Gaardmændenes Afgang til at faa Varerne kontrollerede, da frembyde Gjødningsforeningerne jo en udmærket Lejlighed dertil; Ulykken er kun den, at Gaardmændene ikke, som de burde, benytte disse Foreninger, der opstille en fuldstændig Garanti, og ved Hjælp af hvilke de kunne købe Varerne langt billigere end hos de Handlende i Smaabyerne.

Sekretæren kan ikke se rettere, end at Hr. Stein har udtrykt sig fuldkommen korrekt, naar han angiver Mindreindholdet i omtrent Halodelen af de undersøgte Prøver til at være 11—19 pCt. At sige, at et Superfosfat har 1, 2 eller 3 pCt. opløselig Fosforsyre for lidt, er kun lidet oplysende, naar det ikke tillige opgives, hvor righoldig Superfosfattet skulde være: 8—12 eller 16 pCtlig. Det korrekteste Udtryk faaer man altsaa ved at opgive Mindreindholdet af det Stof, der giver Gjødningen dens Værdi, og ikke af hele Gjødningsmassen, af hvilken den største Del ingen Betydning har for Landmændene. Naar Hr. Stein har fundet, at en Del Superfosfater indeholder 11—19 pCt. for lidt af den Mængde opløselige Fosforsyre, de skulde indeholde, vil det med andre Ord sige, at man kun faaer for 81—89 Kroner af det Gjødningsstof, hvorfor man maa betale 100 Kroner, og dette forekommer dog Taleren at være et Tab, som maa tillægges Betydning. — Taleren maa maaske gjentage, at der i Regjeringens Svar til Landhusholdningselskabet kun staaer angivet som Grund til, at Regjeringen ikke har kunnet gaa ind paa Landhusholdningselskabets Andragende, at Landmændene selv have Midler i Hænde til at sikre sig mod Forfalskninger, enten ved at lade analysere eller ved at slutte sig til de Foreninger, der i dette Øjemed ere dannede; desuden tilføjes, at de fleste Fabrikanter sælge deres Varer med garanteret Indhold. Hvorledes det imidlertid faktisk stiller sig i det praktiske Liv trods det, at man kan faa analyseret og har Gjødningsforeninger til sin Raadighed og Fabrikanter, der sælge under Garanti, viser Hr. Steins Analyser. En væsentlig Grund til, at der ikke analyseres, ligger vistnok ikke i den dermed forbundne Udgift, men derimod i, at man er tillids-

fuld; man siger: Markedet herhjemme er i Regelen godt, og Bedragerier som de, der finde Sted i Udlandet, finde sjældent Sted hos os, og desuden tilføje Mange i deres stille Sind: Faa vi en Analyse, forstaa vi den ikke. Den, der har havt med Agenter at gjøre, som berejse Landet for at sælge kunstig Gjødning, og som har seet, hvorledes disse indtrængende opfordre til at kjøbe af dem og ofte søge at nedbryde Tilliden til Gjødningsforeningerne, vil vistnok ikke undre sig over, at der trods Gjødningsforeningerne og de større Fabrikkers Garanti, bringes saa megen slet Gjødning i Handelen, som Hr. Steins Kontrolanalyser synes at paapege. Og desuden, hvor længe ville Fabrikkerne vedblive at sælge under Garanti og vedblive at bære de dermed forbundne Udgifter? Der har jo i alt Fald været nymtet om, at de ville søge at lette deres Forretninger for denne Byrde, idet de nære den Tro, at det ikke vil skade deres Forretninger, naar de alle ere enige, og hvorvidt det bliver gennemført, kan jo ikke vides.

Tøgermester Friis (Duelund) tvivler om, at noget saadant kan iværksættes under de nuværende Konkurrenceforhold fra Udlandet.

Godsejer Ingerslev. Hvis Taleren har opfattet Sekretæren rigtig, er det, han refererede, Ministerens Svar til Landhusholdningselskabet, saaledes at Ministeren har svaret det og ikke mere.

Proprietær Heide mente, at man først maatte have en Lov, før man kunde komme til at undersøge de Handlendes Magasiner; han forstod heller ikke, hvorledes det vilde være muligt for en enkelt Mand at kontrollere Gjødningshandelen, efter som der jo er saa overordentlig mange, der handle med disse Stoffer, og hver af disse har igjen ikke en, men to, tre, fire forskjellige Slags. Indtrædelse i Gjødningsforeningerne er det bedste Middel til at sikre sig god Gjødning, og det er kun beklageligt, at Bønder og Smaafolk ikke ere tilbøjelige til at indtræde i dem, men kjøbe Gjødning paa egen Haand; dette kan kun gaa, naar de staa i Forbindelse med reelle Handlende, thi saa ere de sikre paa at erholde, hvad de skulle, selv om det ikke bliver analyseret, men ellers ikke.

Statsraad Tesdorpf. Der kan naturlignvis ikke være Tale om, at Hr. Stein skulde kunne paatage sig at udøve Kontrol med samtlige Handlende hele Landet over; hans Undersøgelser skulde kun vise os, hvor vigtigt det er, at vi ikke flaa os til No med den Tanke, at vi ikke behøve at udøve nogen videre Kontrol i den Retning. Solide Gjødningsforeninger ere en stor Herlighed og en overordentlig stor Støtte for den her omhandlede Sag, men man maa vistnok indrømme, at der er mange, som kjøbe udenfor Foreningerne, og at der altsaa er en stor Omsætning med Gjødningsstoffer, som ikke er underkastet nogen Kontrol. Taleren har altid bestræbt sig for at kjøbe hos de solideste Handlende paa den tidligere nævnte Maade, og det er saa at sige endnu ikke håndet ham, at der ikke har været en Differenti mellem det Indhold, som Fabrikanten har opgivet, og det, som er kommet ud ved en omhyggelig og nøjagtig Analyse, og det uagtet Fabrikanten har vidst, at hans Varer vilde blive underkastede denne Undersøgelse.

Sekretæren. Det foreslaaede Kontrolmiddel har paa en Maade sit Præcedens i Selskabets tidligere Virksomhed. Da de kunstige Gjødningsmidler begyndte at komme frem her i Landet, var der nemlig Folk, der lavede slet Gjødning, og man fik den da bragt ud af Markedet ved at lade den undersøge og offentliggjøre dens Indhold. Taleren kan ikke indse, at der skulde behøves en Lov for at foretage saadanne Undersøgelser; den vil lige saa lidt behøves, som der f. Ex. behøves en Lov for at undersøge, om det Brød, her forhandles, i Virkeligheden har den angivne Vægt eller ikke.

Proprietær Heide. Det, der foreslaaes, er altsaa det, Gjødningsforeningerne gjøre, og saafremt der ved Undersøgelsen viser sig at være en Afvigelse fra det angivne Indhold, bliver det erstattet. Forholdet er imidlertid her det, at Prøverne blive udtagne efter Overenskomst mellem Foreningerne og de Handlende, og der kan altsaa ikke rejses Indvending mod den Maade, hvorpaa de ere udtagne, men hvorledes Hr. Stein vil konstatere, at Prøverne ere udtagne, som Fabrikanterne forlange, kan han ikke

indse; efterfom her ikke foreligger nogen Overenskomst, ville de meget godt kunne sige, at de ikke ere udtagne rigtig.

Docent Fjord har i Bestyrelsesraadets Møde opfattet Forslaget saaledes, at der ikke er Tale om, at Hr. Stein skulde kontrollere alle i Handelen gaaende Gjødnings- eller Foderstoffer, men hans Undersøgelser skulde blot konstatere, hvorvidt der var Anledning for Staten eller Selskabet til at tage anderledes fat paa denne Sag; thi skulde der være en meget omfattende Kontrol, vilde de 3000 Kr. kun være som en Draabe i Havet. Et lignende Forslag har jo været fremme i Rigsdagen ved Behandlingen af Lovforslaget om Undersøgelsen af Levnetmidler, idet det var foreslaet, at der skulde oprettes et Laboratorium, som skulde undersøge, hvorvidt der burde gøres noget i den Retning.

Professoren Jørgensen. Der har aldrig været Tale om at gennemføre noget System i den Retning eller om at skaffe juridiske Beviser tilstede mod de Handlende; Meningen har blot været, at der skulde gøres Strejftog ind paa et Gebet, paa hvilket meget kan skjules, for at faa at vide, hvorledes man staaer der, og naar der da viste sig noget slet, skulde man bekendtgjøre, at man i den og den By havde kjøbt den og den Gjødning af det og det Indhold. Herved viste man, at man var paa sin Post.

Sekretæren kan ikke meddele, hvorledes Hr. Stein har udtaget eller ladet udtage de af ham undersøgte Prøver, det er kun Resultaterne af de foretagne Undersøgelser, der her ere blevne meddelte. Det er ikke Foreningernes Gjødning, man vil undersøge, men derimod den Masse Gjødning, som sælges udenfor Foreningerne, thi det er jo, som allerede nævnt flere Gange, en Kjendsgjerning, at navnlig de mindre Jordbrugere trods det, at Foreningerne nu have virket saa længe, vedblive at tage deres Gjødning udenfor dem, ja der har jo endog fundet en kjendelig Tilbagegang for Foreningerne Sted, og det er specielt den Slags Folk, som have ment, at de kunne slaa sig løs fra alle Sittringsmidler, man vil vise, at det er nødvendigt at benytte alle de Sittringsmidler, som staa til Disposition.

Godsejer Ingerslev. Der har ganske vist i Rigsdagen under Forhandlingerne om Lovforslaget angaaende Undersøgelse af Levnedsmidler været foreslaaet at oprette et Undersøgelseslaboratorium, men det var kun en meget tarvelig Forholdsregel at træffe, hvorfor man ogsaa fra flere Sider har modsat sig det, og hvis det, her er Tale om, skal paralleliseres dermed, vil det ogsaa kun være en halv Forholdsregel; der vil da kun kunne konstateres, at der gaaer Bedragerier i Svang og ikke andet. De Handlende og hvem det gaaer ud over, ville ikke anerkjende, at det er deres Gjødning, der udpeges, og Undersøgelsesernes Virkning vil derfor bryde paa det afgjørende Punkt, nemlig om hvem det er, der foretager Bedragerierne.

Proprietær Heide skal villig indrømme, at saadanne Undersøgelser som de, der have fundet Sted, ville kunne gjøre deres Nytte, navnlig paa den Maade, at de vække Opmærksomheden for, at der virkelig forhandles Gjødning, som med Hensyn til Indhold staaer under, hvad der loves, men at gaa videre end som nævnt af Prof. Jørgensen lader sig ikke gjøre. Lige over for Forhandlerne have disse Undersøgelser mindre at betyde; thi disse kan man ikke komme tillivs. Undersøgelserne bidrage derimod til at stærke Folks Blid for, at det er heldigt at slutte sig til Foræningerne.

Profesor Jørgensen skal blot endnu bemærke, at da man begyndte at benytte koncentreret Gjødning, blev der hver Dag gennem Bladene salbudt en animalsk-vegetabilsk Gjødning, der pr. Tønde Land kostede noget over 18 Rigsdaler. Selskabet indkjøbte deraf saa meget som til en Tønde Land og lod det undersøge i Groth & Ørstedes kemiske Laboratorium. Resultatet af denne Undersøgelse var, at det hele Kvantum, der medgik til en Tønde Land, ikke var mere end 59 St. værd, og dette Resultat bekendtgjorde man offentlig, og fra den Dag saa man ikke mere nogen Bekendtgjørelse om denne Gjødning. Den fulgte Fremgangsmaade gjorde altsaa sin store Nytte.

„Foreløbige Kontrolundersøgelser med ukontrollerede Partier af Kløver-, Græs- og Rodfrugt-Frø ved

Bestyreren af „Danst Markfrøkontrol“ Hr. E. Møller-Holst“. En af de Retninger, hvori „Danst Markfrøkontrol“ har udfoldet sin betydningsfulde Virksomhed, er som bekendt Undersøgelsen af Markfrø, dets Ægthed, Renhed og Spiredygtighed. Bestyreren, Hr. E. Møller-Holst, henvendte sig i Foraaret til Selskabet med en Skrivelse, hvori han blandt andet udtalte: „Et Punkt, der endnu stadig trænger til Belysning, er, hvorledes de Varer, der nu sædvanlig benyttes i Landbruget og udbydes uden al Garanti, i Pris og Kvalitet forholde sig til de kjendte bedste Varer“, og paa denne Foranledning anmodede Præsidiumet ham om at foretage en Indsamling og Undersøgelse i saa Henseende og stillede i dette Djemed c. 300 Kr. til hans Disposition. Selskabet har herom modtaget en udførlig Beretning af Hr. Møller-Holst, og Resultatet af hans Undersøgelse er kortelig indeholdt i følgende Udtalelse af ham: „Det turde være et ligesvem overraskende Resultat af dette lille Arbejde, at Handelsprisen for de allerfleste Frøsorters Bedkommende gennemsnitlig har været kjendelig højere for det ukontrollerede og i næsten alle Henseender daarligere Frø end for det kontrollerede og bedre Frø, som baade i Indkjøb og paa Grund af de større Fordringer, der stilles til det, nødvendigvis fordyres for Sælgeren“.

Statsraad Hofman (Bang) maa være enig med Statsraad Tesdorpf i, at Undersøgelse af Gjødningsstoffer i det hele er nyttig, men han troer dog, at Undersøgelser med Hensyn til Bestaffenheden af Markfrø og Sædekorn ere vigtigere, thi det er Afgrøderne, der skulle betale Gjødningen, og er Frøet slet og Avlen altsaa lille, komme vi tilforn i begge Retninger. Det har derfor for Taleren og vistnok for mange med ham været en Jobspost at se Hr. Møller-Holsts Meddelelse om, at han ikke længere vil fortsætte sine Undersøgelser, som upaatvivlelig have gjort overordentlig megen Nytte, om ikke direkte, saa indirekte derved, at denne Kontrol har lagt et moralsk Tryk paa Forhandlerne og derved skaffet bedre Forhold tilstede i vor Frøhandel, hvad der er et Gode, efterforn der ikke her som ved Gjødning kan gives Erstatning for utilstrækkeligt Indhold; det kan i alt Fald kun ske med Hensyn til Frø, som er mindre spire-

dygtigt, men sandelig ikke, naar der er Tale om Frø, der er fuldt af Ukrud. Onstelig var det derfor, om Landmændene selv kunde undersøge Barerne, men det er i dette Tilfælde uopnaeligt, thi for at foretage disse Undersøgelser, for at skjelne de smaa Frøsorter fra hinanden, kræves der en saadan Øvelse i at veje, maale og foretage mikroskopiske Undersøgelser, som kun opnaaes, naar man stadig beskæftiger sig dermed. Naar en Begynder vilde paatage sig at kontrollere Frø for en Frøhandler, kunde denne vel sige med Sandhed, at han folgte kontrolleret Frø, men for enhver, der kjender til Sagen, vilde en saadan Kontrol dog ikke være nogen Garanti. For at man skal kunne have Tiltro til slige Undersøgelser, maa de foretages af en Mand, der har en saadan Øvelse, som den Hr. Møller-Holst er i Besiddelse af. For sit Bedkommende kan Taleren ikke nægte, at det vilde være et stort Savn for Landvæsenet, om denne Frøkontrol ikke skulde kunne fortsættes, og han vil derfor anbefale denne Sag til Landhusholdningsselskabets Omfarg og anmode det om at støtte og anbefale den til de Fonds, der kunne og ville støtte Landbruget, som dog er vor vigtigste Industri, idet det leverer os vore allervigtigste Produkter, og derfor som det skulde kunne lykkes at bevare Frøkontrollen, vil Taleren nære det Haab, at Hr. Møller-Holst, hvem Landmændene skyldte saa meget, ikke vil unddrage sin Hjælp til en Virksomhed, som han hidtil har omfattet med meget stor Interesse.

Præsidenten. Det Onste nære vistnok alle, og det vil vistnok blive opfyldt.

Gartner Wendt kan fuldstændig slutte sig til den foregaaende Taler, men naar denne udtalte, at Nedlæggelsen af Frøkontrollen vilde blive et Savn for Landmændene, maa Taleren dertil føje, at det ogsaa vil blive et stort Savn for Frøhandlerne. For Markfrøkontrollen blev oprettet, havde man den saakaldte „billige Frøhandel“, men man har jo ogsaa seet, at den efterhaanden er fulgt med Tiden; man kan imidlertid ogsaa være vis paa, at den saasnart Markfrøkontrollen ophører, atter vil have Hovedet og trække sig bort fra den moralske Forpligtelse, som nu paahviler den. Hele dette Spørgsmaal er overordentlig vigtigt, ja vigtigere

end Spørgsmaalet med Hensyn til Gjødnings- og Foderstoffer, og skulde Hr. Møller-Holst trække sig tilbage, vil det være vanstelig at faa ham erstattet i Øjeblikket, thi der udfordres lang Tids Dvælse, inden der opnaaes den uhyre Nøjagtighed, som udtræves; den kommer først med Aarene.

„Lærer P. Nielsens Virksomhed for Plantekulturens Fremme“. Om sin Virksomhed i det forløbne Aar har Hr. Nielsen indsendt en Beretning til Selskabet, som vil blive meddelt i dets Aarsberetning. Det fremgaaer af Hr. Nielsens Beretning, at hans Virksomhed tiltager stærkt. Hans Arbejde i det forløbne Aar har været delt i mange Grene; han har besvaret talrige Forespørgsler om Frøblandinger og foretaget Undersøgelser med Hensyn til den bedste Maade at nedbringe Frøet paa, tidlig og sildig Høst, Frøets Afsædning, Tidspunktet for Eftersaaning, Foderplanter til Staldfodring og Udrydning af besværlige Ukrudsplanter. Dernæst har han holdt Foredrag og foretaget analytiske Undersøgelser af Plantedækket paa 62 Græsmarker og af Kloversilens Optræden og Udbredelse. Sin Mark har han inddelt i 660 Forsøgsstykker, og herpaa har han bl. a. anstillet Forsøg med Kloverplanter af amerikansk Frø — denne Klover er kjendelig ved sin stærkere Behaarung paa Stængler og Bladstilke — og Kulturforsøg med Rustrarter, ialt siden Februar 180 Kulturforsøg. Til Udførelsen af dette Arbejde har Hr. Nielsen heldigvis haft en virksom Medhjælp i en norsk Agronom. —

Præsidenten. Dagsordenens næste Punkt er en Meddelelse til Generalforsamlingen om, at det Classenske Fideikommiss har stillet 1000 Kr. aarlig i 3 Aar til Landhusholdningselskabet's Disposition til Fremme af det Formaal, som Foreningen for indenlandsk Frøavl har sat sig. Det Classenske Fideikommiss har altid med stor Nedbonhed støttet alle Bestræbelser, som ere gaaede ud paa at fremme Landbruget, og det har ved denne Lejlighed gjort det paany. Taleren troer derfor, det her er paa sin Plads at udtale Landhusholdningselskabet's Tak til det Classenske Fideikommiss, og det saa meget mere, som Beløbet er stillet til Selskabet's Disposition, thi deri

ligger et for Selskabet behageligt og kjært Devis paa, at det Glasfenske Fideikommis ønsker i alt, hvad der angaaer Landbruget, at arbejde Haand i Haand med Selskabet.

Taleren skulde dernæst gaa over til at meddele, at der er skeet en Henvendelse fra Regjeringen til Landhusholdnings-selskabet om at varetage Benyttelsen af de Brøndgraver Thomas Sørensen paa Borup Hede ved Hobro af Rigsdagen bevilgede 4000 Kr. Denne Mand har i sin Tid indgivet et Andragende til Regjeringen om en Understøttelse til Fuldførelsen af en af ham konstrueret Gravemaskine, som bevæges ved Vinden. Ministeriet sendte Sagen til Selskabets Erklæring, og Selskabet lod da Maskinen undersøge ved dertil stillede Mænd, hvis Erklæring gik ud paa, at de fandt, at Sagen ikke uden videre burde lægges til Side. Da Andragendet saaledes fik en Slags Anbefaling fra Selskabet, blev det siden behandlet i Rigsdagen, og Sagen endte med, at der i Stedet for 1000 Kr. blev bevilget 4000 Kr. Ministeriet har nu imidlertid anset det for rigtigst, at der indføres en Slags Kontrol med, at disse Penge blive anvendte overensstemmende med det Djemed, i hvilke de ere bevilgede, og har derfor som sagt i den Anledning henvendt sig til Selskabet.

Sekretæren. Thomas Sørensen har arbejdet meget ihærdig paa sin Maskine i 20—30 Aar og saa at sige ofret hver eneste Stilling, han har tjent, paa den. Den tilkaldte Teknikers Dom over Maskinen var imidlertid ikke meget gunstig, hvorimod et Par praktiske Landmænd, som undersøgte den, fandt, at den kunde arbejde, men ganske vist paa en saa usuldkommen Maade og udførende saa lidet Arbejde, at der ikke kunde være Tale om, at den havde nogen praktisk Betydning i den daværende Stikelse; om den imidlertid ikke vilde kunne faa det ved yderligere Arbejde paa Tankens Udførelse, turde de ikke sige. I Betragtning heraf, og da Sagen havde vakt en vis Opmærksomhed, og saa ihærdige Bestræbelser fortjene at faa Lejlighed til at føre Sagen videre frem uden absolut at skulle standses af Pengehensyn, var det, uden nogen egentlig Tro til, at der vilde komme noget praktisk

nyttigt frem, at Indstillingen blev gjort, og da Pengene nu ere bevilgede af Rigsdagen, har Regjeringen anmodet Selskabet om at assistere den ved ved at varetage Benyttelsen af disse Penge. I den Anledning har Selskabet henvendt sig til Maffinbygger Mikfelsen i Aarhus, som er Landmændene bekendt fra Landmandsmøderne, og som af afdøde Statsraad Hummel er fremhævet som en særlig dygtig og snildrig Mekaniker; han er bleven anmodet om at yde Sørensen teknisk Medhjælp, hvilket denne selv erkjender, at han trænger til. Tillige har man søgt at skaffe Sørensen Medhjælp af en praktisk Landmand, Proprietær la Cour til Trinderup, som tillige varetager Udbetalingen af Pengene, eftersom man ikke har anseet det for rigtigt at stille hele Summen til Sørensens frie Disposition. Han har nu sit Udkomme og kan ofre hele sin Tid paa at arbejde paa Maskinen; samtlige Udgifter blive efter Samraad med den tekniske Medhjælp anviste af Propr. la Cour og udbetalte af Hobro Sparekasse, i hvilken Regjeringen har indsat Pengene.

Præsidenten. Paa Foranledning af Fællesforeningen for Jylland er der skeet en Henvendelse til Regjeringen om hos dens diplomatiske og konsulære Agenter i Udlandet at indhente Beretninger om Agerbrugets Hørelser i de for os vigtigste Lande. Regjeringen gif ind paa Sagen og udbad sig Selskabets Medvirkning til at sætte den i Gang.

Sekretæren. Selskabet udarbejdede en Disposition over de Spørgsmaal, der ønskes besvarede, og hvad Offentliggjørelsen angaaer, da udtalte Selskabet, at de mindre Meddelelser vilde kunne bringes til Offentlighedens Kundskab gjennem Dagspressen eller gjennem landøkonomiske Ugeblade, hvorimod der af de større Beretninger, som muligvis ikke egne sig til Offentliggjørelse i deres Helhed, maatte gjøres Uddrag, og disse vilde da Selskabet, hvis Ministeriet maatte ønske det, paatage sig at gjøre og foranledige offentliggjorte paa hensigtsmæssigste Maade. Der er derefter fra Regjeringen modtaget flere Beretninger og blandt disse da ogsaa den Beretning, som Hr. Reads og Pell, der af den engelske Re-

gjerling vare sendte til Amerika, have udarbejdet om de amerikanske Landbosforhold. Strax efter at have modtaget denne Beretning skrev Selskabet efter flere Exemplarer, hvilke det fik og det sendte bl. a. et Exemplar til Fællesforeningen i Jylland, som jo havde sat Sagen i Bevægelse. Fra Fællesforeningen modtog man derpaa en Opfordring til at lade denne Beretning oversætte og uddele i et større Antal Exemplarer; men derpaa har Præsbdiet ikke ment at burde gaa ind, dels fordi en ikke ringe Del af Beretningen allerede er offentliggjort i danske Blade, og dels og navnlig fordi den, hvad der maasse ikke er saa bekjendt herhjemme — thi havde det været det, vilde det vistnok have havt Indskydelse paa den Anmodning, der er rettet til Selskabet — har mødt en ikke ringe og, som det synes, sagkyndig Modstand i den engelske Presse.

Fællesforeningen for Jylland har ligeledes henvendt sig til Selskabet med Anmodning om hos Regjeringen at støtte følgende tvende Andragender, nemlig om Stats-Tyressuer og om, at Statens Tilskud til Præmier for Huslodders Dyrkning fordeles efter den i enhver Kreds tilstedeværende Trang og ikke efter, hvad de forskellige Landbosforeninger selv kunne tilskyde, samt at der tilstilles Bedømmelseskomiteerne Skemaer, der give en udførlig og ensartet Redegjørelse for Præmieringen. Selskabet har tilstillet Regjeringen disse Andragender med sin anbefaling.

„Selskabets almindelige Virksomhed i det forløbne Aar“. I det forløbne Aar har Selskabet anskaffet en større Mængde landøkonomiske Skrifter, væsentlig fordi de ældre Beholdninger vare opbrugte, samt udgivet „Aarsberetningen for 1879“ og Forpagter Høtelmanns Foredrag om „Dyrkningen af Husloder.“ Desuden er der uddelt Boggaver til 12 Sognebibliotheker og til 13 fremmede Selskaber. Ved Selskabets Møder har der været holdt 9 Foredrag, og af den til „landøkonomiske Foredrag“ bevilgede Sum er der uddelt en Understøttelse paa 50 Kr. til Gartner Nygaard i Kolding for der at holde Foredrag. Af den til „Plantekulturens Fremme“ bevilgede Sum har Lærer P. Nielsen, hvis Virksomhed er omtalt tidligere, erholdt 1000 Kr. og „Foreningen for indenlandsk Frøavl“ 300 Kr.

3 Aarets Løb er der uddelt følgende Rejseunderstøttelser: Landbrugskandidat Hane-Smidt 300 Kr. til en Rejse til England for at gjøre sig kjendt med det derværende Landbrug. Redaktør Erh. Frederiksen 300 Kr. til en Rejse i Tyffland (Saale) og Alsace for at gjøre sig kjendt med de Vidler, som dersteds ere bragte i Anvendelse for at fremme Produktionen af godt Maltbyg. Gartner, Havebrugskandidat S. Hansen 200 Kr. som yderligere Understøttelse til en gartneriff Rejse. Lærer, Landbrugskandidat Hans Mortensen paa Binding Højskole, 200 Kr. til en landøkonomiff Rejse i Vest- og Sønderjylland. Premierlieutenant Rahbet, Oltjær Mosebrug, Spartjær Station, 150 Kr. for at overvære Mødet af Lørveinteressenter i Oldenburg 9—12 Juni og derpaa afgive en Beretning, der kan danne Fortsættelse og Supplement til polyt. Kandidat Wistofts Beretning i 1874 om Lørvefabrikationens daværende Standpunkt. Dyrslæge S. Jensen 500 Kr. til en Rejse til England og Frankrig for at blive kjendt med Hesteavlens i disse Lande og navnlig med Opdrætningsforholdene og de øvrige Vidler, hvorved engelske og franske Hacer have naaet det efter vor Maalestok høje Standpunkt. Gaardejer Chr. Mathiasen af Vittary ved Varde 140 Kr. til en landøkonomiff Rejse i Indlandet. Forstander A. Jørgensen, Høng Folkehøjskole, 100 Kr. til en Rejse særlig til Holland og Fælster for at blive kjendt med veldrevne Husmandsbrug. Cand. mag. Samsøe Lund 100 Kr. for at kunne overvære Frøkongressen i Borås den 4de og 5te August. Landbrugskandidat Zahrtmann 500 Kr. til en landøkonomiff Rejse i Udlandet. Landbrugskandidat A. Nielsen 150 Kr. til en Rejse i Indlandet for videre at uddanne sig i Mejerifaget.

Af Landvæsensslærlinger tjente der under Selskabet ved Aarets Begyndelse 140; i Aarets Løb har der været en Tilgang af 59 og en Afgang af 53, saaledes at Antallet af disse Lærlinger for Øjeblikket er 146. — Af Mejeribødkerlærlinger var der ved Aarets Begyndelse 12; der er senere tilkommet 7 og afgaaet 9, saaledes at Tallet nu er 10. — Den Foranstaltning, som Selskabet paabegyndte ifjor, nemlig ogsaa

at antage Lærlinger til Uddannelse i Rodfrugtdyrkning, vandt da kun liden Tilslutning, muligvis fordi den blev saa sent sat i Gang; den er nu bleven gjenoptagen iaar, og der meldte sig 14 Lærlinger, som i Løbet af 3 Maaneder have været anbragte ved Rodfrugtdyrkning paa 6 forskjellige Gaarde, dels paa Nerne og dels og navnlig i Jylland.

Af Hædersbelønninger er der iaar kun uddelt en, nemlig en Hækkelsemaskine til Anders Nielsen i Vindeballe Skov. Selskabet har her været inde paa en Vej, som den ikke længe har betraadt, nemlig at uddele Redskaber i Stedet for Sølvbægere; men Grunden dertil er den, at Manden meget ønskede at faa en Maskine i Stedet for et Bæger, og da navnlig en Koesfrøsaamaskine af en Konstruktion, som han selv opgav. Ved nærmere at forhøre sig om denne Maskine, fik man imidlertid fra forskjellige Side at vide, at den er meget mangelfuld, og at det vilde være vanskeligt at skaffe den. Man gjorde da Manden det indlysende, at en saadan Maskine vilde ikke være heldig for ham, og han ønskede sig da og fik en Hækkelsemaskine. — Grunden til, at der ikke er uddelt flere Hædersbelønninger iaar, ligger ikke i, at der ikke har været flere Ansøgninger inde om at faa Hædersbelønning, men deri, at Guldsmeden, der forfærdigede Bægerne, er død. Dette forvoldte nemlig Vanskeligheder med Hensyn til at komme i Besiddelse af Formerne, og da man saa endelig fik dem, vare de saa mafulerede, at de ikke kunde bruges. Præsibiet besluttede da at anmode Professor Peters om at udføre en Model til et nyt Bæger, og da den nu er færdig, vil det ikke vare længe, inden der kan uddeles nogle Hædersbelønninger.

Den islandste Agronom Svein Sveinsson, som allerede i flere Aar har studeret ved Landbohøjskolen for at uddanne sig til at overtage en landøkonomisk Lærervirksomhed paa sin Fædrenes, opholder sig her endnu med en maanedlig Understøttelse af 75 Kr. Halvdelen af den Sum, som medgaaer til hans Ophold her ved Landbohøjskolen, udredes af Selskabet og Halvdelen af Ministeriet for Island. Desuden have to Agronomer, Olof og Olafsson og Josef Bjørnsson, der begge have studeret i Norge, men

senere ere komne hertil for at uddannes videre, hver erholdt en Understøttelse af 300 Kr. De modtoges først af Inspektør Feilberg, hvorpaa der ved Professor Segelkes Belvillie skaffedes dem Plads paa en større Gaard i Sydjælland. Senere aabnedes der dem Plads hos Inspektør Buus, og endelig fik de Lejlighed til at se nogle af de mindre, velsorte Mælkeribrug, som findes i Thy, samt til at gjøre sig bekendte med Hedeselskabets Engvandingssanlæg i Jylland. D. Olafson fik desforuden Lejlighed til at blive kjendt med Sandflugtdæmpninger i Jylland. Endelig er der i denne Vinter kommen en Islænder ved Navn Bjørn Bjarnarson hened; han faaer 50 Kr. maanedlig i 4 Maaneder for ved Rejser og Ophold her i Landet at blive kjendt med den danske Mejeridrift. — Det Hansenske Legat, stort 480 Kr., er blevet anvist den grønlandske Handel med Anmodning om, at den gennem begge Inspektorater vil lade denne Sum uddele, navnlig som Flidsbelønninger. — Endnu skal bemærkes, at fra Kvalbs paa Færøerne er kommet Anmodning til Selskabet om at skaffe Cheviotfaar derop. Dette Ønske søgte man at opfylde; men da det Forbud, der eksisterer mod at føre Kvæg og Faar fra England til Danmark, ogsaa gjøres gjældende lige over for Færøerne, Inkleedes det ikke at gennemføre Sagen. For imidlertid at hjælpe Beboerne deroppe til at faa deres Faarerace forbedret, henvendte Selskabet sig til Inspektør Feilberg, og man har nu gennem ham erholdt Tilfagn om at faa Anvisning paa saadanne Faar, som vilde være passende, hvis det maatte ønskes.

Af den til Udstillinger bevilgede Sum har Hammerum Herreds Landboforening erholdt 200 Kr. til en Produkt- og Medstabsudstilling i Herning; desuden er der af samme Konto afholdt Udgiften til en større Sølvgjenstand som Præmie ved den Udstilling, som det kongelige Havebrugsselskab afholdt iaar i Anledning af sit Jubilæum, samt anvist 500 Kr. til Bestridelsen af Udgifterne ved de landboindustrielle Udstillinger, som i Vintermaanederne afholdes i Kjøbenhavn.

Foruden de tidligere nævnte af de Herrer Møller-Holst og Stein foretagne Undersøgelser, er der desuden hos sidstnævnte

foretaget Undersøgelse af 12 Jordarter fra Island og af 2 Bygprøver fra Adjunkt Grønland. Analyserne af de 12 Jordarter fra Island ville af Inspektør Feilberg blive benyttede enten i et Foredrag eller ogsaa i en Afhandling vedrørende de islandske Landbrugsforhold. Endelig har Professor Segelcke for Selskabet udtalt Ønskeligheden af at faa 4 Stummetmælks-Oste fra Udstillingen i Holbæk analyserede, da det vilde tjene til at belyse, hvorvidt Ændringer ere nødvendige i Ordningen af Udstillingerne af Stummetmælks-Oste. Det maa nemlig ansees rigtigt, at Ordningen er en saadan, at de Oste, som indenfor samme Klasse komme til at konkurrere med hinanden, laves af Mælk af nogenlunde ens Fedtindhold. Analyserne udførtes i Steins Laboratorium, og ifølge disse varierede Fedtindholdet i Ostene fra 10,72 til 19,26 pCt.

En Enkeunderstøttelse er falden bort, idet Bud Nielsens Enke er afgaaet ved Døden sidste Sommer. —

Bestyrelsen for „Fond til Landmænds Uddannelse“ har til Landhusholdningselskabet indsendt følgende Årsberetning: Bestyrelsen for det 11te Forretningsaar modtog ved sin Tiltrædelse en Sparekassebeholdning af 116 Kr. 52 Øre. Hertil er kommet fra 2 tidligere Bidragydere 30 — — Kenter i Kjøbenhavns Sparekasse 4 — 11 —

Ialt 150 Kr. 63 Øre.

Fondens Rentemidler have i det forløbne År bestaaet i:

Et Overstud 29 Kr. 2 Øre.
 Folio-Rente i Privatbanken 2 — 89 —
 Kenter i Juni og December Terminer 1880
 af 21,600 Kr. Igl. Obligationer. 864 — —

Ialt 895 Kr. 91 Øre.

Efter Bestyrelsens den 27de Marts udstedte Bekjendtgjørelse om de ledige Stipendier indkom 12 Ansøgninger. Der tilstodes herefter Landbrugseleverne ved Landbohøjskolen Peder Petersen Dolmer fra Grenaa-Egnen, der ogsaa i indeværende År har nydt Understøttelse af Fondens, Lars Pedersen fra Egnen ved Haslev og Anton Sørensen fra Bornholm hver 25 Kr. maanedlig i 8 Maa-

neder, desuden Lars Peter Bendixen af Rudkjøbing 20 Kr. maa-
nedlig i 12 Maaneder for at indtræde som Elev ved Landbohøj-
skolen, alt fra 23. Aug. d. A. at regne.

Udgifterne have i Henhold hertil været:

3 Stipendier à 200 Kr.	600 Kr.	„	Dre.
1 Stipendium	240 —	„	—
Bekjendtgjørelser i „Berl. Tid.“	12 —	12 —	—
			Salt 852 Kr. 12 Dre.

Der vil saaledes blive et Overflud af 43 Kr. 79 Dre at
overføre paa næste Aars Regnskab.

Kjøbenhavn den 15. Decbr. 1880.

Efter at Præsidenten derpaa havde udtalt en Tak til Hr.
E. Møller-Holst, fordi han stadig med stor Beredvillighed og
uden Vederlag vedbliver at udføre Sekretærforretningerne ved „Fond
til Landmænds Uddannelse“, og til Hr. Inspektør Buus, fordi han
vedblivende med stor Dygtighed gennemseer Lærlingernes Dagbøger,
meddelte han, at Præsidiumet paa egen Haand havde foretaget den
Forandring med Selskabets Sølubøger, at Vægten herefter blev
50 pCt. større end hidtil, for at bringe Værdien mere i Overens-
stemmelse med Tidens Fordringer, end det i den senere Tid havde
været Tilfældet.

Derpaa forelagde Præsidenten „Forslag til Budget
for Regnskabsaaaret 1881—82“, idet han bemærkede, at de enkelte
Konti ikke vare meget afvigende fra, hvad der vedtoges forrige Aar.

Forslaget var saalydende:

Indtægt.		
Konto.	Forventet Kassebeholdning $\frac{1}{4}$ 1881.	671 Kr.
A.	Medlemskontingenter	18340 —
B.	Kenter af Selskabets Aktiver	11872 —
C.	Statskassens Tilskud	3200 —
D.	Statsraad Schous Legat	200 —
E.	Forstjellige Indtægter, navnlig Salg af Bøger	367 —
		34650 Kr.

Konto.	Udgift.	
1. Udarbejdelse og Trykning af landøkonomiske Skrifter		4000 Kr.
2. Anskaffelse af landøkonomiske og naturvidenskabelige Skrifter til Uddeling		7820 —
3. Selskabets Foredrags- og Diskussionsmøder . .		400 —
4. Landøkonomiske Foredrag		200 —
5. Mælkeproduktionens Fremme		1500 —
6. Kvægavlens Fremme		3000 —
7. Planteakulturens Fremme		1600 —
8. Rejseunderstøttelser		2000 —
9. Selskabets Læringer		800 —
10. Hædersbelønninger for Landboslid		200 —
11. Landbrugets Vineringer		400 —
12. Færøerne, Island og Grønland		1200 —
13. Udstillinger		1000 —
14. Dræningens Fremme		400 —
15. Forsøg, kemiske Analyser o. lg.		1000 —
16. Lønninger og Enkeunderstøttelser		4180 —

Da ingen, efter Præsidentens gjentagne Opfordringer, forlangte at ytre sig om de enkelte Punkter eller om hele Budgetforslaget og den forelagte Virksomhedsplan, erklærede han Budgetforslaget for vedtaget.

Sluttelig erholdt Præsibiet den sædvanlige Bemyndigelse til at anvende det, der spares paa en Konto, paa en anden, for saa vidt saadant maatte gjøres fornødent, hvorpaa Præsidenten erklærede Generalforsamlingen for høvet.